

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne z historii i społeczeństwa dla klasy 6

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>1. Powrót do kultury starożytności</p> <p>1. Czym było odrodzenie. 2. Piękno włoskich miast. 3. <i>Człowiekiem jestem...</i> 4. Michał Anioł. 5. Leonardo da Vinci. 6. Skromny drukarz z Moguncji. 7. „Walczyć z wiatrakami...”.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • epoka nowożytna • renesans / odrodzenie jako zainteresowanie sztuką i kulturą starożytną • humanista – wzór człowieka renesansu • rozwój miast w epoce odrodzenia na przykładzie miast włoskich • mecenas – opiekun artystów • Mikołaj Kopernik jako przykład człowieka renesansu • Leonardo da Vinci i Michał Anioł oraz ich dzieła • wynalazek druku 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie: Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: <i>nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas</i> • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości				
<p>2. Wielcy żeglarze i odkrywcy</p> <p>1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean.</p> <p>2. Karawela, kompas, astrolabium i wszystko, co pomagało żeglarzom.</p> <p>3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz.</p> <p>4. Wielka wyprawa Krzysztofa Kolumba.</p> <p>5. Którędy do Indii – wyprawa Vasco da Gamy.</p> <p>6. „Victorią” dookoła świata.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • wyobrażenie ludzi średniowiecza o świecie • wynalazki ułatwiające żeglugę – karawela, kompas, astrolabium • poszukiwanie drogi morskiej do Indii – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz • wyprawa Krzysztofa Kolumba i odkrycie nowego lądu • wyprawa Vasco da Gamy • Ferdynand Magellan – pierwsza podróż dookoła świata • Stary i Nowy Świat 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, busola, kompas 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
• karty pracy				• wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata			
3. Skutki wielkich odkryć geograficznych 1. Wyprawy konkwistadorów. 2. Kolonizacja nowych terenów. 3. Nieznany świat – Inkowie i Aztekowie. 4. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> •konkwistadorzy i ich wyprawy • kolonizacja Nowego Świata • Indianie i ich kultura – Aztekowie, Inkowie • wpływ odkryć geograficznych na życie mieszkańców Europy i obydwu Ameryk 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski
4. Dwór Jagiellonów na Wawelu	<ul style="list-style-type: none"> • panowanie Zygmunta Starego i Zygmunta II 	–nie opanował umiejętności związanych z	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: arrasy, arkady, krużganki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne architektury 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje największe dzieła renesansu we

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>1. Na dworze Zygmunta I.</p> <p>2. Renesansowy Wawel.</p> <p>3. W kręgu poetów i uczonych.</p> <p>4. W trosce o państwo.</p> <p>5. Następca Zygmunta I.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> • architektura i sztuka renesansowa w Polsce • rozwój kultury polskiej – Jan Kochanowski, Mikołaj Rej • sukcesy polityczne Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta – przyłączenie Mazowsza, hołd pruski, unia lubelska 	<p>myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim była królowa Bona • prawidłowo umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej – 1569 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 	<p>renesansowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<p>Włoszech i w Polsce</p>
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O EPOCE ODRODZENIA</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>1. Powrót do kultury starożytności.</p> <p>2. Wielcy żeglarze i odkrywcy.</p> <p>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych.</p> <p>4. Dwór Jagiellonów na Wawelu.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie – Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje do starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych • zastanawia się, czy odkrycia

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		wypowiedzi na zadany temat	co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami	w sztuce odrodzenia • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana • wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, Kompas • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła	• wie, jaka była pierwsza drukowana książka • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzano do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, Kompas • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską	mi obce” oraz podaje ich genezę • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury	geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • poprawnie umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej (1569 r.) 	<p>świata</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Kortez i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy • wyjaśnia terminy: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<p>renesansowej w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	
CZEŚĆ II. RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW							

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • postanowienia unii lubelskiej • Rzeczpospolita jako państwo Polski i Litwy • kim był w Rzeczypospolitej obywatel • szlachta i magnaci • wybór króla – wolna elekcja • Henryk Walezy – pierwszy król polski wybrany podczas wolnej elekcji 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla • rozumie pojęcie wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcie bezkrólewia 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo • podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. • wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę • opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady: wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, korzystając z internetu oraz źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych
<p>6. Kto razem z królem rządził państwem</p> <p>1. Król i szlachta wspólnie rządzili państwem. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie. 4. Skład sejmu.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przywileje szlacheckie • sejm walny jako najważniejszy organ władzy w państwie • sejmiki ziemskie – samorząd szlachecki • posłowie i senatorowie • trzy stany sejmujące – król, senat i izba poselska 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską • wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny • wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista • wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej • wyjaśnia, w jakim celu były 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty • omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej • wymienia decyzje, jakie podejmowano 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej • wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm • szczegółowo wymienia uprawnienia sejmu • wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich • omawia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 		zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat		zwoływane sejmiki ziemskie	w czasie trwania sejmiku walnego <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu 	uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i>	
<p>7. Gospodarstwo szlachecka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Folwark szlachecki. 2. Spław zboża Wisłą do Gdańska. 3. Handel gdański. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • folwark szlachecki i pańszczyzna • transport płodów rolnych do Gdańska • kim byli flisacy • Gdańsk najbogatszym miastem Rzeczypospolitej 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie Gdańsk • wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego • wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna • wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy • wie, kim byli flisacy i czym się zajmowali 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki • wymienia powinności chłopów względem szlachty • wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej • omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej 	<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta • wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym • na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano i państwa, z których przybywały statki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację szlachty i chłopów • przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 6. Kto razem z królem rządził państwem. 7. Gospodarstwo szlachecka.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie Gdańsk • wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska • wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla • rozumie pojęcie wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcie bezkrólewia • wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską • wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny • wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo • podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. • wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla • wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista • wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej • wyjaśnia, w jakim celu zwoływane były sejmiki ziemskie • na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę • opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty • omawia zróżnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej • wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmiku walnego • podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich • wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej • wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm • szczegółowo wymienia uprawnienia sejmiku • wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich • omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> • szczegółowo 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, korzystając z internetu i źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych • porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce • porównuje sytuację szlachty i chłopów • przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			na czym polegała demokracja szlachecka	ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego • wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna • wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy • wie, kim byli flisacy oraz czym się zajmowali	polskiego parlamentaryzmu • wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki • wymienia powinności chłopów względem szlachty • wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej • omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej	uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta • wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym • na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano, i państwa, z których przybywały statki	
CZĘŚĆ III. RZECZPOSPOLITA XVII WIEKU							
8. Wojny ze Szwedami 1. Wojny Zygmunta III Wazy. 2. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod	• panowanie dynastii Wazów i wojny ze Szwecją • bitwa pod Kircholmem – zwycięstwo pod wodzą Jana Karola Chodkiewicza	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu	• wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich	• wymienia przyczyny i skutki wojen polsko- szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były	• charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego	• wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III	• samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie oraz innych pozapodręczniko- wych źródeł wiedzy,

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, material nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Kircholmu. 3. Wojska szwedzkie wkraczają do Rzeczypospolitej. 4. Obrona kraju.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • potop szwedzki 1655 r. – obrona Jasnej Góry • wojna podjazdowa Stefana Czarnieckiego i zwycięstwo pod Warką • skutki najazdu szwedzkiego 	<p>minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>z dynastii Wazów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman 	<p>ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli: Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami 	<p>i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej 	<p>przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji</p>
<p>9. Walki z Kozakami</p> <p>1. Kozacy z Zaporozża. 2. Życie na Siczy. 3. Czym był rejestr kozacki. 4. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • kim byli Kozacy • Dzikie Pola i Zaporozże • Sicz i atamani kozaccy • rejestr kozacki oraz wojny z Tatarami i Turkami • bunty kozackie • powstanie Bohdana Chmielnickiego – wojna na Ukrainie 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne było dla nich znalezienie się w rejestrze kozackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • karty pracy 				<p>przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej 		
<p>10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W obronie przed tureckim najazdem. 2. Polska husaria w obronie Europy. 3. Pokój i skutki wojen. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wojny z Turcją, obrona Chocimia • Jan III Sobieski królem Polski • bitwa pod Wiedniem • skutki wojen polsko-tureckich 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i którą jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, które brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia hetmanów: Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					w Wilanowie		
<p>POWTÓRZENIE MTERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WOJNACH RZECZYPOSPOLI TEJ W XVII WIEKU</p> <p>Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna</p>	<p>8. Wojny ze Szwedami. 9. Walki z Kozakami. 10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie tereny zamieszkane 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne dla nich było znalezienie się w rejestrze kozackim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie i innych pozapodręcznikowych źródłach wiedzy przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza? • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>przez Kozaków</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<p>w czasie wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki • wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, jakie brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej • wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu 	<p>powstań kozackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<p>Turkami Europę i chrześcijaństwo</p>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					w Wilanowie		
CZĘŚĆ IV. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ I WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ							
11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego 1. Ostatni władca Rzeczypospolitej. 2. Przeciwko królowi. 3. Sejm Wielki. Rok 1791 – <i>Konstytucja 3 maja</i> . <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • powołanie Komisji Edukacji Narodowej • reformy gospodarcze króla Stanisława Augusta • Sejm Wielki i uchwalenie <i>Konstytucji 3 maja</i> 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała złota wolność szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym
12. Upadek Rzeczypospolitej 1. W obronie „złotej	<ul style="list-style-type: none"> • demokracja szlachecka a ustrój absolutystyczny 	–nie opanował umiejętności związanych z	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: konfederacja, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej oraz ustrój Rosji, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego,

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>wolności”.</p> <p>2. Konfederacje i rokosze.</p> <p>3. Droga do katastrofy.</p> <p>4. Obrona ojczyzny i upadek państwa.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<p>Rosji, Austrii i Prus</p> <ul style="list-style-type: none"> • konfederacja barska i I rozbiór Polski – 1772 r. • wojna w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> i II rozbiór Polski – 1793 r. • powstanie kościuszkowskie i III rozbiór Polski – 1795 r. 	<p>myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego 	<p>rokosz, rozbiory, kosynierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego • wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru • na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie kosynierów i żołnierzy rosyjskich • wie, kim byli Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński 	<p>order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: naczelnik, powstanie, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego 	<p>Austrii i Prus</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej • na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski 	<p>wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych</p>
<p>13. U boku Napoleona</p> <p>1. Utrata państwa i nadziei.</p> <p>2. Nadzieja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie Legionów Polskich we Włoszech • powstanie <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie • wyjaśnia, czym był 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>w Napoleonie. 3. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> – Legiony Polskie we Włoszech. 4. <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>. 5. Księstwo Warszawskie, czyli „małe państwo wielkich nadziei”. 6. Dalsze losy Księstwa.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Księstwo Warszawskie – namiastka państwa polskiego • klęska Napoleona i utworzenie Królestwa Polskiego 	<p>stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>Włoszech</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> • wie, kim byli Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski 	<p>państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę utworzenia Legionów (1797 r.) • wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego 	<p><i>Kodeks Napoleona</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie 	<p>Księstwa Warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. • omawia ustrój Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć 	
<p>14. Powstań, Polsko, skrusz kajdany – powstanie listopadowe</p> <p>1. Królestwo Polskie. 2. „Na Belweder!” – 29 listopada 1830 roku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w Królestwie Polskim • wybuch powstania listopadowego • wojna polsko-rosyjska • klęska powstania listopadowego • Wielka Emigracja 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. • wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński • wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego • wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego • charakteryzuje postawę obrońców 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania listopadowego • ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje powstania listopadowe i kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Bitwy powstania listopadowego. 4. Upadek powstania.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 		<p>faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>Polaków po upadku powstania listopadowego</p>		<p>Warszawy – Juliusza Ordoña i Józefa Sowińskiego</p>	<p>i doprowadził do upadku powstania</p>	
<p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe</p> <p>1. Branka i wybuch powstania. 2. Działania przywódców i walki powstańcze. 3. Dlaczego powstanie upadło?</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • nastroje niepodległościowe w Królestwie Polskim i represje rosyjskie • branka i wybuch powstania styczniowego • walki powstańcze – oddziały partyzanckie • Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania • przyczyny upadku powstania 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę • wie, kim był Romuald Traugutt • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji z internetu i innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego	wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze		
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O UPADKU RZECZYPOSPOLITEJ I POWSTANIACH NARODOWYCH</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatońskiego.</p> <p>12. Upadek Rzeczypospolitej.</p> <p>13. U boku Napoleona.</p> <p>14. <i>Powstań, Polsko, skrusz kajdany</i> – powstanie listopadowe.</p> <p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatońskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatońskiego • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatońskiego na króla Polski • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej • posługuje się 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała „złota wolność” szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów • porównuje ustroj Rzeczypospolitej i ustroj Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatońskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków • porównuje powstanie listopadowe

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>wybuchu powstania kościuszkowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> wie, kim byli: Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego wymienia datę 	<p>pojęciami i terminami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny upadku państwa polskiego wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie powstańców-kosynierów i żołnierzy rosyjskich w czasie powstania kościuszkowskiego wie, kim byli: Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński omawia działania podjęte przez 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając terminów: naczelnik, powstanie, kosynierzy wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania 	<ul style="list-style-type: none"> omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. omawia ustrój Księstwa Warszawskiego wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć omawia przebieg powstania listopadowego ocenia, czy Polacy mieli szansę 	<p>i powstanie kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, na podstawie informacji z internetu oraz innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<p>roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był Romuald Traugutt • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<p>zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie • podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) • wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego • wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego 	<p>listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego • charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Ordoną i Józefa Sowińskiego • wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły 	<p>na pokonanie Rosjan w czasie powstania listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania listopadowego • wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<p>przyspieszył decyzję o wybuchu powstania styczniowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów z okresu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego 	<p>się walki powstańcze</p>		
<p>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku</p> <p>1. Rusyfikacja i germanizacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • germanizacja i rusyfikacja • Polacy bronią swojej kultury – organizowanie tajnego nauczania, 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość: Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>2. Uczyć się wbrew rusyfikacji.</p> <p>3. Germanizacja w zaborze pruskim.</p> <p>4. Jak pracować dla Polski, czyli pozytywizm i praca organiczna.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>obrona polskiego języka w szkołach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój kultury polskiej w XIX w. – Stanisław Moniuszko, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Wyspiański • pozytywizm – praca organiczna i praca u podstaw 	<p>stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>Polaków wobec zaborców</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. 	<p>zaborców Polakom prawa do używania języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów 	<p>Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o strajku dzieci we Wrześni • charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf 	<p>w czasie zaborów</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnienie o ważnych wydarzeniach z historii 	<p>drugiej połowy XIX w.</p>
<p>17. Polacy na emigracji</p> <p>1. Co to jest emigracja? Dlaczego Polacy w XIX wieku emigrowali?</p> <p>2. Wielka Emigracja i jej znaczenie.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • emigracja Polaków w XIX w. • znaczenie Wielkiej Emigracji • wybitni Polacy żyjący na emigracji: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Helena Modrzejewska 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		zadany temat					
<p>18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników</p> <p>1. Jak powstawało miasto przemysłowe. 2. Nowi ludzie, nowy wygląd miast. 3. Jak mała wioska stała się miastem. 4. Ciężka praca i trudne życie. 5. Rozwój polskich miast w okresie zaborów.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój przemysłu na ziemiach polskich w XIX w. • wzrost znaczenia miast – urbanizacja • nowe klasy społeczne – robotnicy, inteligencja, fabrykanci • rozwój XIX-wiecznej Łodzi 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I POLAKACH W OKRESIE</p>	<p>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku. 17. Polacy na emigracji. 18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania Polakom przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
ZABORÓW <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	fabrykantów i robotników.	nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	zaborców <ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	zaborców prawa do używania języka polskiego <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów • wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje nowe klasy społeczne: 	Wypiańskiego i Stanisława Moniuszki <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o strajku dzieci we Wrześni • charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnienie im o ważnych wydarzeniach z historii • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	XIX w. <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				robotników, fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe	w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich		

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny roczne z historii i społeczeństwa dla klasy 6

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>1. Powrót do kultury starożytności</p> <p>1. Czym było odrodzenie. 2. Piękno włoskich miast. 3. <i>Człowiekiem jestem...</i> 4. Michał Anioł. 5. Leonardo da Vinci. 6. Skromny drukarz z Moguncji. 7. „Walczyć z wiatrakami...”.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • epoka nowożytna • renesans / odrodzenie jako zainteresowanie sztuką i kulturą starożytną • humanista – wzór człowieka renesansu • rozwój miast w epoce odrodzenia na przykładzie miast włoskich • mecenas – opiekun artystów • Mikołaj Kopernik jako przykład człowieka renesansu • Leonardo da Vinci i Michał Anioł oraz ich dzieła • wynalazek druku 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie: Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: <i>nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas</i> • wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości				
2. Wielcy żeglarze i odkrywcy 1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean. 2. Karawela, kompas, astrolabium i wszystko, co pomagało żeglarzom. 3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz. 4. Wielka wyprawa Krzysztofa Kolumba. 5. Którędy do Indii – wyprawa Vasco da Gamy. 6. „Victorią” dookoła świata. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik	<ul style="list-style-type: none"> • wyobrażenie ludzi średniowiecza o świecie • wynalazki ułatwiające żeglugę – karawela, kompas, astrolabium • poszukiwanie drogi morskiej do Indii – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz • wyprawa Krzysztofa Kolumba i odkrycie nowego łądu • wyprawa Vasco da Gamy • Ferdynand Magellan – pierwsza podróż dookoła świata • Stary i Nowy Świat 	<ul style="list-style-type: none"> –nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wyjaśnia, jakiego łądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas • wymienia kontynenty, które 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, busola, kompas 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<ul style="list-style-type: none"> • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 				określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata			
<p>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyprawy konkwistadorów. 2. Kolonizacja nowych terenów. 3. Nieznany świat – Inkowie i Aztekowie. 4. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> •konkwistadorzy i ich wyprawy • kolonizacja Nowego Świata • Indianie i ich kultura – Aztekowie, Inkowie • wpływ odkryć geograficznych na życie mieszkańców Europy i obydwu Ameryk 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>4. Dwór Jagiellonów na Wawelu</p> <p>1. Na dworze Zygmunta I i Zygmunta II Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej</p> <p>2. Renesansowy Wawel.</p> <p>3. W kręgu poetów i uczonych.</p> <p>4. W trosce o państwo.</p> <p>5. Następca Zygmunta I.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • panowanie Zygmunta Starego i Zygmunta II Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej • architektura i sztuka renesansowa w Polsce • rozwój kultury polskiej – Jan Kochanowski, Mikołaj Rej • sukcesy polityczne Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta – przyłączenie Mazowsza, hołd pruski, unia lubelska 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • prawidłowo umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej – 1569 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O EPOCE ODRODZENIA</p>	<p>1. Powrót do kultury starożytności.</p> <p>2. Wielcy żeglarze i odkrywcy.</p> <p>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej • wskazuje na osi czasu XV i XVI w. • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas • wymienia wybitnych przedstawicieli 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu • krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia • omawia, w jaki sposób doszło 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu • samodzielnie przygotowuje

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>4. Dwór Jagiellonów na Wawelu.</p>	<p>nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie – Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia • wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu • odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości • wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie • wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał • poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb 	<p>epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia • wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż • wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć 	<p>włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci • wie, jaka była pierwsza drukowana książka • wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana • wymienia towary, jakie sprowadzano do Europy z Indii • wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, busola, kompas • wymienia osiągnięcia Azteków i Inków 	<p>do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę • porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej • omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana • wymienia przyczyny odkryć geograficznych • wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków • charakteryzuje skutki odkryć geograficznych 	<p>wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski • porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>odkrył Amerykę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową • rozumie pojęcie kolonizacji • wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami • wie, kim byli Aztekowie i Inkowie • wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta • wie, kim była królowa Bona • poprawnie umieszcza na osi czasu wiek XVI • podaje datę zawarcia unii lubelskiej (1569 r.) 	<p>geograficznych: astrolabium, karawela, kompas</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata • wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata • wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja • wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma • wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych • wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy • wyjaśnia terminy: arrasy, arkady, krużganki • wie, dlaczego wiek 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wypraw konkwistadorów • omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską • wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej • krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów • omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	<p>z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać królowej Bony • wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce • wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwę i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w. 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej” • zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.) • wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik			
CZĘŚĆ II. RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW							
5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla. <u>Środki dydaktyczne:</u> podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	• postanowienia unii lubelskiej • Rzeczypospolita jako państwo Polski i Litwy • kim był w Rzeczypospolitej obywatel • szlachta i magnaci • wybór króla – wolna elekcja • Henryk Walezy – pierwszy król polski wybrany podczas wolnej elekcji	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla • rozumie pojęcie wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcie bezkrólewia	• wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo • podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. • wyjaśnia, kto miał prawo wybierać	• wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę • opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego	• wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady: wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich	• samodzielnie, korzystając z internetu oraz źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				króla			
6. Kto razem z królem rządził państwem 1. Król i szlachta wspólnie rządzili państwem. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie. 4. Skład sejmu. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • przywileje szlacheckie • sejm walny jako najważniejszy organ władzy w państwie • sejmiki ziemskie – samorząd szlachecki • posłowie i senatorowie • trzy stany sejmujące – król, senat i izba poselska 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską • wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny • wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista • wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej • wyjaśnia, w jakim celu były zwoływane sejmiki ziemskie 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty • omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej • wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmu walnego • podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej • wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm • szczegółowo wymienia uprawnienia sejmu • wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich • omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce
7. Gospodarstwo szlachecka 1. Folwark szlachecki. 2. Spław zboża	<ul style="list-style-type: none"> • folwark szlachecki i pańszczyzna • transport płodów rolnych do Gdańska • kim byli flisacy 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie Gdańsk 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego • wyjaśnia, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację szlachty i chłopów • przedstawia mocne i słabe strony gospodarki

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
Wisłą do Gdańska. 3. Handel gdański. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	• Gdańsk najbogatszym miastem Rzeczypospolitej	stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska	polegała pańszczyzna • wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy • wie, kim byli flisacy i czym się zajmowali	• wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki • wymienia powinności chłopów względem szlachty • wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej • omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej	Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta • wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym • na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano i państwa, z których przybywały statki	Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O RZECZYPOSPO- LITEJ SZLACHECKIEJ. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna	5. W Rzeczypospo- litej Obojga Narodów. 6. Kto razem z królem rządził państwem. 7. Gospodarstwo szlachcica.	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi	• wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie Gdańsk • wymienia co najmniej dwa towary, które spławiano Wisłą do Gdańska • wymienia państwa, które wchodziły w skład	• wie, kto był pierwszym królem wybrany w Polsce w drodze wolnej elekcji • wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo • podaje datę	• wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji • charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę • opisuje przebieg sejmu elekcyjnego	• wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas • wyjaśnia, co oznaczały zasady wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane	• samodzielnie, korzystając z internetu i źródeł pozapodręczniko- wych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych • porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce • porównuje sytuację

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
		zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla • rozumie pojęcie wolnej elekcji • wyjaśnia pojęcie bezkrólewia • wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską • wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny • wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka	pierwszej wolnej elekcji – 1573 r. • wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla • wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista • wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej • wyjaśnia, w jakim celu zwoływane były sejmiki ziemskie • na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego • wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna • wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane	• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty • omawia zróżnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej • wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmu walnego • podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu • wyjaśnia, dlaczego Rzeczypospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje	w artykułach henrykowskich • wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej • wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm • szczegółowo wymienia uprawnienia sejmu • wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich • omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i> • szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta • wymienia główne porty zbożowe	szlachty i chłopów • przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				z Polski na zachód Europy • wie, kim byli flisacy oraz czym się zajmowali	majątki • wymienia powinności chłopów względem szlachty • wskazuje na mapie szlaki spławu zboża w Rzeczypospolitej • omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej	i spichlerze na szlaku wiślanym • na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano, i państwa, z których przybywały statki	
CZEŚĆ III. RZECZPOSPOLITA XVII WIEKU							
8. Wojny ze Szwedami 1. Wojny Zygmunta III Wazy. 2. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod Kircholmu. 3. Wojska szwedzkie wkraczają do Rzeczypospolitej. 4. Obrona kraju. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik	• panowanie dynastii Wazów i wojny ze Szwecją • bitwa pod Kircholmem – zwycięstwo pod wodzą Jana Karola Chodkiewicza • potop szwedzki 1655 r. – obrona Jasnej Góry • wojna podjazdowa Stefana Czarneckiego i zwycięstwo pod Warką	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin	• wymienia przyczyny i skutki wojen polsko- szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria,	• charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami	• wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje	• samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie oraz innych pozapodręczniko- wych źródeł wiedzy, przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> skutki najazdu szwedzkiego 		hetman	o które toczyły się wojny ze Szwecją <ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli: Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki 		uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej	
<p>9. Walki z Kozakami</p> <p>1. Kozacy z Zaporozża. 2. Życie na Sicz. 3. Czym był rejestr kozacki. 4. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> kim byli Kozacy Dzikie Pola i Zaporozże Sicz i atamani kozaccy rejestr kozacki oraz wojny z Tatarami i Turkami bunty kozackie powstanie Bohdana Chmielnickiego – wojna na Ukrainie 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli Kozacy na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne było dla nich znalezienie się w rejestrze kozackim porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały 	<ul style="list-style-type: none"> omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
					Rzeczypospolitej		
<p>10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego</p> <p>1. W obronie przed tureckim najazdem. 2. Polska husaria w obronie Europy. 3. Pokój i skutki wojen.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wojny z Turcją, obrona Chocimia • Jan III Sobieski królem Polski • bitwa pod Wiedniem • skutki wojen polsko-tureckich 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, które brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia hetmanów: Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WOJNACH RZECZYSPOLITEJ W XVII WIEKU</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>8. Wojny ze Szwedami. 9. Walki z Kozakami. 10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego.</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego • wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów • wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem • podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego • wyjaśnia termin hetman • wie, kim byli Kozacy • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków • podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji • na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii • wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją • wie, kim byli Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki • odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego • na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza • na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego • wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej • wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami • wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy • omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne dla nich było znalezienie się w rejestrze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem • omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją • na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej • omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego • omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie i innych pozapodręcznikowych źródłach wiedzy przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji • samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza? • wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy,

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			tereny zamieszkane przez Kozaków <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa • wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu • wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego 	taboru i jego użycie w czasie wojny <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki • wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego • wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria • wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski • na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, jakie brały udział w bitwie • krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem 	kozackim <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej • wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami • wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.) • opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski • wymienia przyczyny i skutki odsieczy 	po stłumieniu powstań kozackich <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii • omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w. 	że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
					wiedeńskiej • na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie		
CZĘŚĆ IV. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ I WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ							
11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego 1. Ostatni władca Rzeczypospolitej. 2. Przeciwno królowi. 3. Sejm Wielki. Rok 1791 – <i>Konstytucja 3 maja.</i> <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • powołanie Komisji Edukacji Narodowej • reformy gospodarcze króla Stanisława Augusta • Sejm Wielki i uchwalenie <i>Konstytucji 3 maja</i> 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała złota wolność szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej			
12. Upadek Rzeczypospolitej 1. W obronie „złotej wolności”. 2. Konfederacje i rokosze. 3. Droga do katastrofy. 4. Obrona ojczyzny i upadek państwa. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • demokracja szlachecka a ustrój absolutystyczny Rosji, Austrii i Prus • konfederacja barska i I rozbiór Polski – 1772 r. • wojna w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> i II rozbiór Polski – 1793 r. • powstanie kościuszkowskie i III rozbiór Polski – 1795 r. 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego • wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru • na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie kosynierów i żołnierzy rosyjskich • wie, kim byli Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: naczelnik, powstanie, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej oraz ustrój Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej • na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				Kościusko, Jan Kiliński			
13. U boku Napoleona 1. Utrata państwa i nadziei. 2. Nadzieja w Napoleonie. 3. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> – Legiony Polskie we Włoszech. 4. <i>Mazurek Dąbrowskiego.</i> 5. Księstwo Warszawskie, czyli „małe państwo wielkich nadziei”. 6. Dalsze losy Księstwa. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie Legionów Polskich we Włoszech • powstanie <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> • Księstwo Warszawskie – namiastka państwa polskiego • klęska Napoleona i utworzenie Królestwa Polskiego 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech • opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> • wie, kim byli Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, księżę Józef Poniatowski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze • wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie • podaje datę utworzenia Legionów (1797 r.) • wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie • wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> • opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. • omawia ustrój Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>14. Powstań, Polsko, skrusz kajdany – powstanie listopadowe</p> <p>1. Królestwo Polskie. 2. „Na Belweder!” – 29 listopada 1830 roku. 3. Bitwy powstania listopadowego. 4. Upadek powstania.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w Królestwie Polskim • wybuch powstania listopadowego • wojna polsko- rosyjska • klęska powstania listopadowego • Wielka Emigracja 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. • wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński • wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego • wymienia przyczyny upadku powstania • charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Ordoną i Józefa Sowińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania listopadowego • ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje powstania listopadowe i kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice
<p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe</p> <p>1. Branka i wybuch powstania. 2. Działania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nastroje niepodległościowe w Królestwie Polskim i represje rosyjskie • branka i wybuch powstania styczniowego 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę • wie, kim był Romuald Traugutt 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, na podstawie informacji z internetu i innych źródeł pozapodręczniko- wych, formułuje wypowiedź na temat

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>przywódców i walki powstańcze. 3. Dlaczego powstanie upadło?</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • walki powstańcze – oddziały partyzanckie • Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania • przyczyny upadku powstania 	<p>minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie 	<p>powstania</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego 	<p>działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze 	<p>styczniowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego 	<p>przywódców powstania styczniowego</p>
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O UPADKU RZECZYPOSPOLITEJ I POWSTANIACH</p>	<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta 12. Upadek Rzeczypospolitej. 13. U boku</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski • podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska • posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego Rosja była 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustroj Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu • omawia, na czym polegała „złota 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym • omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
NARODOWYCH <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna	Napoleona. 14. <i>Powstań, Polsko, skrusz kajdany</i> – powstanie listopadowe. 15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe.	minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	(1791 r.) • podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego • podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795 • wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski • podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego • wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech • opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> • wie, kim byli:	dziedziczenie tronu • na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski • wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej • posługuje się pojęciami i terminami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku państwa polskiego • wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zabornicze w wyniku I, II i III	przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej • wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony • opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> • omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając terminów: naczelnik, powstanie, kosynierzy • wymienia przyczyny upadku	wolność” szlachty w Rzeczypospolitej • wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów • porównuje ustroj Rzeczypospolitej i ustroj Rosji, Austrii i Prus • wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego • omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej • na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski • omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech	i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych • ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków • porównuje powstanie listopadowe i powstanie kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice • samodzielnie, na podstawie informacji z internetu oraz innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r. • wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński • wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego • wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę • wie, kim był Romuald Traugutt • charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały 	<p>rozbioru</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie powstańców-kosynierów i żołnierzy rosyjskich w czasie powstania kościuszkowskiego • wie, kim byli: Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński • omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiore • wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie • podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech 	<p>powstania kościuszkowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie • wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i> • opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego • wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego • charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Ordoña i Józefa Sowińskiego • wskazuje związek 	<p>i utworzenia Księstwa Warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r. • omawia ustrój Księstwa Warszawskiego • wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć • omawia przebieg powstania listopadowego • ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania listopadowego • wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania listopadowego 	<p>powstania styczniowego</p>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			partyzanckie	(1797 r.) • wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego • wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego • wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela • wie, kim był wielki książę Konstanty • wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga • wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie	pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego • wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego • wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r. • wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska • na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze	• wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego • omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego • wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				kosynierów z okresu powstania styczniowego • na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej • podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego • oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego			
16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku 1. Rusyfikacja i germanizacja. 2. Uczyć się wbrew rusyfikacji. 3. Germanizacja w zaborze pruskim. 4. Jak pracować dla	• germanizacja i rusyfikacja • Polacy bronią swojej kultury – organizowanie tajnego nauczania, obrona polskiego języka w szkołach • rozwój kultury polskiej w XIX w. – Stanisław	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między	• wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych	• wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania przez zaborców Polakom prawa do używania języka polskiego • przedstawia najważniejsze	• wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość: Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki • opowiada o strajku	• wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów • podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za	• samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
Polski, czyli pozytywizm i praca organiczna. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	Moniuszko, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Wyspiański • pozytywizm – praca organiczna i praca u podstaw	faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w.	założenia pozytywistów	dzieci we Wrześni • charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf	zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypominanie o ważnych wydarzeniach z historii	
17. Polacy na emigracji 1. Co to jest emigracja? Dlaczego Polacy w XIX wieku emigrowali? 2. Wielka Emigracja i jej znaczenie. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	• emigracja Polaków w XIX w. • znaczenie Wielkiej Emigracji • wybitni Polacy żyjący na emigracji: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska- Curie, Helena Modrzejewska	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy	• wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji	• podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska- Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina	• omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w.	• samodzielnie w źródłach pozapodręczniko- wych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat
18. W XIX-	• rozwój przemysłu	–nie opanował	• opisuje warunki	• posługuje się	• wyjaśnia, dlaczego	• omawia skład	• porównuje sposób

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników</p> <p>1. Jak powstawało miasto przemysłowe. 2. Nowi ludzie, nowy wygląd miast. 3. Jak mała wioska stała się miastem. 4. Ciężka praca i trudne życie. 5. Rozwój polskich miast w okresie zaborów.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<p>na ziemiach polskich w XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost znaczenia miast – urbanizacja • nowe klasy społeczne – robotnicy, inteligencja, fabrykanci • rozwój XIX-wiecznej Łodzi 	<p>umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>pracy w XIX-wiecznej fabryce</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<p>pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe 	<p>Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich 	<p>społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w. 	<p>produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice</p>
<p>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I POLAKACH W OKRESIE ZABORÓW</p>	<p>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku. 17. Polacy na emigracji. 18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów</p>	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja • wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw • wymienia przykłady ograniczania Polakom przez zaborców prawa do 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów • podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	i robotników.	<p>minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w. • wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna • wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji • wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy • opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce • na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnic robotniczej • wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant 	<p>używania języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów • wyjaśnia pojęcie romantyzmu • podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej • wymienia państwa, do których emigrowali Polacy • wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji • posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie • charakteryzuje 	<p>i Stanisława Moniuszki</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o strajku dzieci we Wrześni • charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich • wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski • wyjaśnia pojęcie Kulturkampf • podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej • wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie • wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina • wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną • wymienia gałęzie 	<p>dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypominanie im o ważnych wydarzeniach z historii</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami • wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w. • omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi • wymienia przyczyny protestów robotniczych • porównuje wygląd 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat • porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję • wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe	przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich • charakteryzuje sytuację robotników w XIX w. • na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich	miast w XVIII i XIX w.	
Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ V. WIELKA WOJNA I ŚWIAT PO WOJNIE							
19. Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa 1. Rywalizacja między mocarstwami. 2. Działania wojenne – walki na frontach.	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny wybuchu I wojny światowej • trójprzymierze i trójporozumienie • nowe rodzaje broni i wojna pozycyjna • udział Polaków w I wojnie 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 • wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej • wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej • wyjaśnia pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki I wojny światowej • wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie • omawia nowe 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej • wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów wojny miała 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wysiłek zbrojny Polaków podczas I wojny światowej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
3. Najkrwawsza bitwa I wojny światowej. 4. Polacy na frontach wielkiej wojny. 5. Finał wielkiej wojny. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	światowej – Roman Dmowski, Józef Haller, Józef Piłsudski • rewolucja bolszewików w Rosji	–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	skalę podczas I wojny światowej • wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia • wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej	trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna • omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów biorących udział w I wojnie światowej • wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej	rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej • charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii	rewolucja bolszewicka w Rosji • podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – na przebieg działań zbrojnych	
20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa 1. Kto przegrał, a kto wygrał wielką wojnę. 2. O niepodległą Polskę. 3. Jak odrodziła się Polska. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń	• zakończenie wojny i konferencja w Paryżu • Europa po I wojnie światowej • działania dyplomatyczne na rzecz niepodległej Polski • odzyskanie przez Polskę niepodległości	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na	• wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości • wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski • podaje datę podpisania traktatu wersalskiego	• wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej • wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia • omawia znaczenie działalności	• omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej • wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec • wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych	• wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy	• samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową?

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<ul style="list-style-type: none"> • mapa historyczna • karty pracy 		zadany temat		Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla odzyskania przez Polskę niepodległości	Thomas Woodrow Wilson		
<p>21. Odrodzona II Rzeczpospolita</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spory i walki o granice. 2. Nowe państwo polskie. 3. Przewrót majowy 1926 roku. 4. Społeczeństwo wielonarodowe. 5. Kultura i nauka. 6. Odbudowa gospodarki. <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalanie granic Polski po I wojnie światowej • powstanie wielkopolskie, wojna polsko-bolszewicka i powstania śląskie • konstytucje II Rzeczypospolitej • przewrót majowy • Polska państwem wielonarodowościowym • gospodarka w dwudziestoleciu międzywojennym • rozwój polskiej 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów • wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał • wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej • wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice • wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni • wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym • wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim • omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko- 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej • omawia rozwój kultury i nauki polskiej w II Rzeczypospolitej • uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<ul style="list-style-type: none"> mapa historyczna karty pracy 	kultury i nauki			Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP 	bolszewickiej <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kim byli Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski 	etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego	
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O I WOJNIE ŚWIATOWEJ I ODRODZONEJ II RZECZYPOSPOLITEJ <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> podręcznik zeszyt ćwiczeń mapa historyczna 	19. Zniszczenia i cierpienie – pierwsza wojna światowa. 20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa. 21. Odrodzona II Rzeczpospolita.	<ul style="list-style-type: none"> nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918 wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów biorących udział w I wojnie 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny i skutki I wojny światowej wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii omawia sytuację państw 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i zachodnim w czasie I wojny światowej wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów I wojny światowej miała rewolucja bolszewicka w Rosji podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – dla przebiegu działań zbrojnych 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wysiłek zbrojny Polaków w czasie I wojny światowej samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową? porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości • wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski • podaje datę podpisania traktatu wersalskiego • wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów • wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał • wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą 	<p>światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej • wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej • wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia • omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla sprawy odzyskania przez Polskę niepodległości • zna daty 	<p>uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec • wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson • wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym • wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim • omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy • wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej • omawia rozwój kultury i nauki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej • uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji • charakteryzuje 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej • wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice • wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni • wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki • wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP	Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej • wyjaśnia, kim byli: Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski	etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego	
CZĘŚĆ VI. NAJWIĘKSZA WOJNA W DZIEJACH ŚWIATA							
22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna	• państwa totalitarne – Włochy i Niemcy • zajęcie przez	–nie opanował umiejętności związanych z	• wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji	• podaje przyczyny narodzin faszystów we Włoszech	• charakteryzuje politykę, jaką prowadzili	• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat	• porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZEŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>Polski</p> <p>1. Mussolini i Hitler. 2. Dyktatorzy dążą do wojny. 3. Żądania Hitlera. 4. Bohaterska obrona granic. 5. Uderzenie armii radzieckiej.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	<p>Niemcy Austrii i Czechosłowacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosunki polsko-niemieckie przed wybuchem wojny • początek II wojny światowej i wojna obronna Polski • wkroczenie armii radzieckiej na ziemię polskie • początek okupacji 	<p>myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>na Polskę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin • podaje datę wybuchu II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę 	<p>i nazizmu w Niemczech</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia żądania Hitlera wobec Polski • wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki • wie kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg • wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja 	<p>dyktatorzy wobec własnych społeczeństw</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusze przed wybuchem wojny • wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski • ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej • omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę • wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi we wrześniu 1939 r. 	<p>II Rzeczypospolitej</p>
<p>23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką</p> <p>1. W okupowanej Polsce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w okupowanej Polsce • obozy zagłady, getta i Holokaust • ziemię polską pod okupacją radziecką 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy państw, które okupowały Polskę podczas II wojny światowej • wymienia Katyń jako symbol zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny • wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim • wymienia obozy zagłady 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec • porównuje życie codzienne Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest pielęgnowana

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>2. Auschwitz – hańba Niemiec. 3. Los dzieci Zamojszczyzny. 4. Polacy pod okupacją radziecką. 5. Katyń.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Katyń – symbol zbrodni stalinowskich dokonanych na Polakach 	<p>nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<p>władz radzieckich na narodzie polskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR • opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką 	<p>wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich</p>	<p>pod okupacją radziecką i niemiecką</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie 	<p>i chroniona pamięć o Holokauście</p>
<p>24. Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój – powstanie warszawskie 1944 roku</p> <p>1. Polskie Państwo Podziemne. 2. W warszawskim getcie. 3. Wybuch powstania w Warszawie. 4. Wojna i okupacja w mojej miejscowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polskie Państwo Podziemne • konspiracja na ziemiach polskich • powstanie w warszawskim getcie • powstanie warszawskie 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego • wie, czym była Armia Krajowa • na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem • wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne • opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom • wie, czym były Szare Szeregi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego • na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca • porównuje sposób walki oraz uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego • interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego • podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
i regionie. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy					• własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna		
25. Polacy na frontach II wojny światowej 1. Epopeja polskich lotników. 2. Marynarze z ORP „Orzeł”. 3. Od Narwiku do Monte Cassino. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	• polscy lotnicy w bitwie o Anglię • marynarze z ORP „Orzeł” • udział polskich żołnierzy w bitwach II wojny światowej – od Narwiku do Monte Cassino • udział Polaków w wojnie na frontach zachodnim i wschodnim • zakończenie wojny i zdobycie Berlina	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej • wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders	• wie, czym wślawił się Dywizjon 303 • opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa • wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r.	• na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew • wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie ZSRR • opowiada o losach okrętu podwodnego ORP „Orzeł”	• zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór	• samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI –	22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski. 23. Polacy pod	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem	• wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę	• podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu	• charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec	• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej	• porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>O WYDARZENIACH II WOJNY ŚWIATOWEJ</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	<p>okupacją niemiecką i radziecką.</p> <p>24. <i>Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój</i> – powstanie warszawskie 1944 roku.</p> <p>25. Polacy na frontach II wojny światowej.</p>	<p>historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p> <p>–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p> <p>–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin • podaje datę rozpoczęcia II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę • podaje nazwy państw, które okupowały Polskę w czasie II wojny światowej • wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim • wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej • podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego • wie, czym była 	<p>w Niemczech</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia żądania Hitlera wobec Polski • wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki • wie, kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg • wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja • opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny • wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR • opowiada, jak 	<p>własnych społeczeństw</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusz wojskowy przed wybuchem wojny • wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski • ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej • omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym • na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim • wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich 	<p>Polski we wrześniu 1939 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę • wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r. • uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec • porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką • wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie • wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest chroniona pamięć o Holokauście • ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków • samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>Armia Krajowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego • podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej • wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders 	<p>wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem • wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne • opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom • wie, czym były Szare Szeregi • wie, czym wstawił się Dywizjon 303 • opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa • wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego • na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca • porównuje sposób walki i uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich • własnymi słowami opowiada, na czym polegała działalność konspiracyjna • na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew • wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i> • wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego • podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego • zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r.	ZSRR • opowiada o losach okrętu podwodnego ORP „Orzeł”		
CZĘŚĆ VII. POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ							
26. Świat podzielony 1. Spotkanie wielkiej trójki. 2. Żelazna kurtyna dzieli Europę. 3. Świat w czasach zimnej wojny. 4. Europa Środkowa pod rządami komunistów. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Europa po II wojnie światowej – decyzje wielkiej trójki • podział Europy na strefy wpływów – żelazna kurtyna • zimna wojna i wyścig zbrojeń • państwa europejskie pod rządami komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> –nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia konflikty zbrojne, które toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej i wskazuje na mapie obszary tych konfliktów • wie, kim byli Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				w których doszło do wystąpień wolnościowych			
27. Polska i Polacy po 1945 roku 1. Nowe granice, nowa Polska. 2. Odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych. 3. Przemiany społeczne i gospodarcze w PRL. 4. Kultura PRL. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> • granice Polski po II wojnie światowej • Polska Rzeczpospolita Ludowa • odbudowa gospodarcza kraju • życie codzienne w Polsce pod rządami partii komunistycznej • socrealizm i kultura w PRL 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznych rządów w Polsce • podaje kilka informacji na temat odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus) • wyjaśnia skrót PZPR • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie i kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej
28. Trudna droga	• protesty	–nie opanował	• podaje datę	• wymienia miejsca	• wyjaśnia, jakich	• omawia przyczyny,	• uzasadnia,

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
do wolności 1. Protesty społeczeństwa. 2. Jan Paweł II – powiew nadziei. 3. Stan wojenny. 4. Obrady okrągłego stołu. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	społeczeństwa w latach: 1956, 1968, 1970 i 1976 • wybór Karola Wojtyły na papieża • narodziny „Solidarności” • wprowadzenie stanu wojennego • obrady okrągłego stołu • pierwsze częściowo wolne wybory w roku 1989	umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność”	i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, okrągły stół, strajk • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności”	metod używały władze do tłumienia protestów w czasach PRL • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w czasach PRL • omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu	przebieg i skutki obrad okrągłego stołu • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski	dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją
POWTÓRZENIE MATERIAŁU	26. Świat podzielony.	–nie opanował umiejętności	• wskazuje na mapie świata dwa	• wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka	• wymienia konflikty zbrojne, jakie	• na podstawie tekstu źródłowego	• na podstawie ilustracji i informacji

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I ŚWIECIE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy 	27. Polska i Polacy po 1945 roku. 28. Trudna droga do wolności.	związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę zakończenia II wojny światowej • wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej • wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów • podaje lata 1945– 1989 jako okres komunistycznej władzy w Polsce • podaje kilka informacji na temat odbudowy Polski ze zniszczeń wojennych • podaje datę 	trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływu ZSRR • opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej • wymienia państwa Europy Środkowej, w których w drugiej połowie XX w. doszło do wystąpień wolnościowych • podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych w Polsce po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus) • wyjaśnia skrót 	toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej, i wskazuje obszary tych konfliktów na mapie <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli: Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy • na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki surrealistycznej • wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej • omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL 	opisuje skutki wybuchu bomby atomowej <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XX w. w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych • ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę • omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie oraz kulturze państwa socjalistycznego • wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki • omawia przyczyny, 	w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej • uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II • podaje rok wprowadzenia stanu wojennego • własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność” 	<p>PZPR</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki • wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej • podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego • wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL • wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okrągły stół, strajk • wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów społecznych w czasach PRL • omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w okresie PRL • omawia zmiany, które zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie • wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu 	<p>przebieg i skutki obrad okrągłego stołu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie • uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
				bezpieczeństwa • podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża • wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego • potrafi rozwinąć skrót NSZZ • rozpoznaje znak graficzny „Solidarności”			
29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym 1. Zasady demokracji. 2. Instytucje demokratyczne w Polsce. 3. Moja konstytucja. 4. Jakie mam prawa i obowiązki jako obywatel. <u>Środki dydaktyczne:</u>	<ul style="list-style-type: none"> demokracja kiedyś i dziś instytucje demokratyczne w państwie polskim: Prezydent RP, sejm i senat, Rada Ministrów, sądy i trybunały, władze samorządowe <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i> prawa i obowiązki obywatela 	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co oznacza, że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa wymienia prawa i obowiązki obywateli zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą wyjaśnia, jaką funkcję w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? krótko 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia ustroj panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy 					<p>pełnią samorządy</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent • wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i> • formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja 	<p>charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej</p>	
<p>30. Współczesne społeczeństwo</p> <p>1. Wielkie zmiany w gospodarce i w społeczeństwie Polski. 2. Znaczenie pracy. 3. Organizacja pracy i jej efekty. 4. Społeczeństwo jak rzeka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany w gospodarce i w społeczeństwie po roku 1989 • prywatyzacja przedsiębiorstw • praca jako dobro, problem bezrobocia • dlaczego ważna jest organizacja pracy • grupy społeczne 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia niektóre zmiany, jakie zaszły w polskim społeczeństwie po roku 1989 • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia • podaje dwa przykłady grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie grupy społecznej • wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna • podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty • wyjaśnia, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra • formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany w polskiej gospodarce, które zaszły po roku 1989 • własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są równi i mają różne prawa

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
5. Działanie dla wspólnego dobra. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	• organizacje i stowarzyszenia, działalność prospołeczna	–nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat		państwowych			
31. Ojczyzna bliska i odległa 1. Polska domem wielu narodów. 2. Polacy w swojej ojczyźnie. 3. Polacy w świecie. 4. Polonia – z bliska i z daleka. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa świata • karty pracy	• mniejszości narodowe i mniejszości etniczne • Polska jako ojczyzna wszystkich Polaków • patriotyzm lokalny • Polacy w innych krajach – Polonia	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem i historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce • wymienia miejsca ważne w historii Polski • wyjaśnia pojęcie Polonii	• wskazuje na mapie miejsca zamieszkałe przez mniejszości narodowe i etniczne • wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii	• wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe • omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji	• opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce • potrafi przedstawić informacje na temat miejsz pamięci narodowej	• porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej
32. Polska w Unii Europejskiej 1. Co to jest Unia	• powstanie Unii Europejskiej • Polacy w Unii Europejskiej	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem	• rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej	• wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej • wie, czym jest	• posługuje się pojęciami i terminami: Unia Europejska,	• na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej	• przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<p>Europejska. 2. Jesteśmy w Unii Europejskiej. 3. Zmieniona, nowocześniejsza Polska.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa Unii Europejskiej • karty pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne we współczesnej Polsce 	<p>historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej • wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich 	<p>strefa Schengen</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska 	<p>europejska solidarność, stosunki międzynarodowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. • wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii • wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej 	do Unii Europejskiej
<p>33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO</p> <p>1. Ustroje polityczne we współczesnym świecie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ustroj republikański a monarchia • działalność ONZ • NATO – geneza sojuszu, kraje członkowskie 	<p>–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią • wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ • wie, czym zajmuje się UNICEF • wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia • wyjaśnia, jakie są główne cele 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność ONZ • wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski • rozpoznaje flagi ONZ i NATO 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna • wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
2. Organizacja Narodów Zjednoczonych. 3. Nasi sojusznicy i nasze bezpieczeństwo w NATO. <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy		–nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim • potrafi rozwinąć skrót ONZ • wie, czym jest NATO	działalności NATO			
34. Jaki jest współczesny świat 1. Co to jest globalizacja? 2. Rewolucja technologiczna. 3. Rozwój kultury masowej. 4. Wpływ człowieka na przyrodę. 5. Następstwa globalizacji. 6. Problemy świata na początku XXI wieku.	• pozytywne i negatywne skutki globalizacji • znaczenie technologii w naszym współczesnym życiu, rewolucja technologiczna • kultura masowa • wpływ człowieka na przyrodę • zagrożenia współczesnego świata: bieda, głód, brak dostępu do wody, opieki	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	• własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji • wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej • wie, na czym polega efekt cieplarniany • rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę	• wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka • wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” • wymienia przykładowe problemy świata XXI w. • opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji	• wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami • podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat • podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu • wyjaśnia, na czym polega rewolucja technologiczna • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa,	• aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie • podaje przykłady zmian w przyrodzie, jakie spowodował swoją działalnością człowiek • wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace	• przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karta pracy 	medycznej i edukacji, konflikty zbrojne i rozwarstwienie społeczne				podaje przykłady twórców kultury masowej		
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WSPÓŁCZESNEJ POLSCE I WSPÓŁCZESNY M ŚWIECIE <u>Środki dydaktyczne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna 	29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym. 30. Współczesne społeczeństwo. 31. Ojczyzna bliska i odległa. 32. Polska w Unii Europejskiej. 33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO. 34. Jaki jest współczesny świat.	–nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym, –nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, –nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji • wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie • wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka • wymienia niektóre zmiany w polskim społeczeństwie, jakie zaszły po roku 1989 • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia • podaje dwa przykłady grup społecznych • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co oznacza, że w Polsce wszyscy jesteśmy równi wobec prawa • wymienia prawa i obowiązki obywateli polskich • zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej • wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej polskiej • wyjaśnia pojęcie grupy społecznej • wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna • podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb) • wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą • wyjaśnia, jaką funkcję w państwie polskim pełnią samorządy • potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent • wyjaśnia, co znajduje się 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? • krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej • wymienia zmiany gospodarcze, które 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia ustrój panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL • podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są sobie równi i mają różne prawa • porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej • przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej • na podstawie

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę nieodstającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia miejsca ważne w historii Polski • wyjaśnia pojęcie Polonii • rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej • podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej • wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich • wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią • wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią • wymienia 	<p>organizacji pracy i jej efekty</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw • wskazuje na mapie miejsca zamieszkałe przez mniejszości narodowe i etniczne w Polsce • wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii • wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej • wie, czym jest strefa Schengen • wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska • wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ • wie, czym zajmuje się UNICEF • wyjaśnia pojęcia: 	<p>w preambule <i>Konstytucji RP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja • podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra • formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych • wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe • omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub 	<p>zaszły w Polsce po roku 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia • opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce • potrafi przedstawić informacje na temat polskich miejsc pamięci narodowej • na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej • podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej • wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna • wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez 	<p>internetu, prasy, informacji telewizyjnych</p> <p>przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
			<p>co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozwinąć skrót ONZ • wie, czym jest NATO • własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji • wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej • wie, na czym polega efekt cieplarniany • rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę 	<p>filantrop, filantropia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO • wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka • wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy” • wymienia przykładowe problemy świata XXI w. • opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji 	<p>zmuszają Polaków do emigracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe • opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r. • wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej • wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej • charakteryzuje działalność ONZ • wyjaśnia, dlaczego członkostwo 	<p>dyktatorów</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie • podaje przykłady zmian w przyrodzie, które spowodował swoją działalnością człowiek • wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace 	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na ocenę niedostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
					<p>w NATO jest korzystne dla Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje flagi ONZ i NATO • wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami • podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat • podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu • wyjaśnia, na czym polega współczesna rewolucja technologiczna • własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej 		